

In memoriam

**ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ
МАКАРЧУК СТЕПАН
АРСЕНТІЙОВИЧ**

2 грудня 2014 р. на 84 році життя перестало битися серце відомого українського етнолога, доктора історичних наук (1985), академіка Академії наук вищої школи України, академіка Української академії історичних наук, дійсного члена Академії історії та культури євреїв України ім. Ш. Дубнова, заслуженого професора кафедри етнології Львівського національного університету ім. І. Франка Макарчука Степана Арсентійовича.

Вчений народився 3 січня 1930 р. у с. Дуліби Гощанського району Рівненської області. У 1951 р. закінчив Гощанську СШ, у 1956 р. — історичний факультет ЛНУ (тоді — ЛДУ) імені Івана Франка з відзнакою. Після закінчення університету за скеруванням працював викладачем історії та політекономії Черницького сільськогосподарського технікуму у Миколаївському р-ні Львівської (тоді — Дрогобицької) області.

У 1959 р. був обраний за конкурсом на посаду молодшого наукового співробітника Українського державного музею етнографії та художнього промислу АН УРСР у Львові, де у 1963 р. став завідувачем відділу етнографії. У 1964 р. в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського (м. Київ) захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «етнографія».

Працював на посадах завідувача кафедрою (1973—1984 рр., 1985—2001 рр.) та декана (1976—1994 рр.) на історичному факультеті ЛНУ (тоді — ЛДУ) імені Івана Франка.

У 1985 р. в Київському державному університеті імені Тараса Шевченка захистив докторську дисертацію за спеціальністю «вітчизняна історія».

Останнім часом працював на посаді професора кафедри етнології ЛНУ імені Івана Франка.

Під науковим керівництвом С.А. Макарчука підготовлені і захищені 23 кандидатські та за наукової консультації 6 докторських дисертацій.

Упродовж багатьох років С.А. Макарчук був ученим секретарем та головою Спеціалізованої вченої ради у ЛДУ імені Івана Франка з історичних наук, членом цієї ж Спецради — з філософських наук, а також членом Спеціалізованої вченої ради Інституту українознавства НАН України імені Івана Крип'якевича й Інституту народознавства НАН України з історичних наук, членом Вченої ради Інституту народознавства НАН України, членом експертних комісій з прийому кандидатських іспитів ІН НАН України.

Активний учасник громадського життя Львова та області. З 1987 р. С.А. Макарчук двічі обирався депутатом Львівської міської ради. З 1967 р. і до 1993 р. був членом, згодом — заступником голови, пізніше — головою Президії правління Обласної організації товариства «Знання».

Макарчук С.А. був редактором низки випусків «Вісника Львівського університету. Серія історична» і «Наукових зошитів історичного факультету» ЛНУ імені Івана Франка, входив до редакційної колегії «Народознавчих зошитів» ІН НАН України та ін.

Макарчук С.А. — автор близько 300 друкованих наукових та науково-популярних праць. Серед них індивідуальні монографії та навчальні посібники з грифом МОН: «Український етнос (Виникнення та історичний розвиток)» (Київ, 1992), «Українська республіка галичан. Нариси про ЗУНР» (Львів, 1997), «Писемні джерела з історії України» (Львів, 1999), «Історичні писемні джерела» (Львів, 2002), посібник «Етнографія України» (Львів, 1994, відповідальний редактор у співавторстві; з виправленнями і доповненнями перевидано у 2004 р.) та ін.

Співавтор низки колективних праць: «Львівський університет» (Львів, 1986 р.), «Історичні передумови возз'єднання українських земель» (К., 1989), «Львів: історичні нариси» (Львів, 1996), «Безсмертя: книга пам'яті України. 1941—1945» (К., 2000), «Історія української культури» (К., 2001), «У пошуках правди: Зб. наук. матеріалів про українсько-польський конфлікт на Волині» (Луцьк, 2003), «Етногенез та етнічна історія населення Українських Карпат» (Львів, 2006), «Галичина: етнічна історія» (Львів, 2008).

Останньою працею стали мемуари «Побачене, почуте, пережите» (Львів, 2015), що вийшли у світ після смерті вченого і які Степану Арсентійовичу не судилося особисто роздарувати рідним та друзям.

Серед нагород С.А. Макарчука — Почесна Грамота Президії ВР Української РСР (06.06.1977), Почесна Грамота Міністерства ВСС освіти УРСР (03.10.1986), Орден Дружби Народів (Указ Президії ВР СРСР від 20.08.1986), а також звання: Заслужений діяч науки і техніки України (Указ Президента України від 24.09.1999), Заслужений професор ЛНУ ім. І. Франка (2003 р.).

Співробітники Інституту народознавства НАН України запам'ятали Макарчука Степана Арсентійовича як людину високих моральних якостей, талановитого вченого, весь життєвий та науковий шлях якого осявала глибока любов до України. Світла пам'ять про Степана Арсентійовича назавжди залишиться у вдячних серцях академічної громади, його колег та учнів.

Колектив Інституту народознавства